

Ágasvár '98

Ismét eltelt egy év, így július 24-én délelőtt immár a 8. Ifjúsági Tábor résztvevői gyülekeztek a Keleti pályaudvaron. A tavalyi táborral ellentétben, amikor esőben és hidegben vonultunk fel az ágasvári turistaházhoz, az idén sikerült kifognunk a nyár egyik legmelegebb napját. A hangulatot a jó hőszigetelő tulajdonságokkal megáldott hátizsákok tovább fokozták,

ezért az utazók meglehetősen tikkadt benyomást keltettek. Pásztón sikerrel betuszkoltuk magunkat a bérelt buszba (épphogy befértünk), és elindultunk Mátra-szentistvánba, ahol a szovjet és a japán ipar egy-egy csodálatos terméke várt minket, egy UAZ ill. egy Mazda terepjáró képében. Miután a nehéz poggyászokat átpakoltuk, gyalog indultunk útnak. Amikor megérkeztünk a turistaházhoz, már állt néhány sátor a réten, mivel Szabó Gyula és Szabó Gábor, kihasználva a jó időt, napok óta „rongálta” a (mély-) eget néhány távcső társaságában.

A ház belakása és a sátorverés után következett a tábornyitó. Itt érte a táborozókat az első kellemetlen hír, a vízkészlet minden eddiginél kisebb volt, és a tavaly oly jól bevált UAZ-os vízfordás sem volt megoldható. Így a ritka fürdés miatt kicsit ragadósan telt a hét, de azért aki akart, talált magának fürdési lehetőséget a Csörgőpatak árnyat adó völgyében.

Csukovics Tibor 110/1650-es, Zeiss-objektívvel szerelt refraktora

magával vonszolva a változócsillag rovat vezetőjét, aki a nagy fehér denevérral (így neveztük el a baleset után a sátrat) egy kisebb domboldalról leröppenve még a siklóernyőzés gyönyöreit is megtapasztalhatta. Kiabált ő segítségért, de a bömbölő

Délután föllállítottuk egyesületünk új szerzeményét, a „receptorsátrat”. Ez egy oldal nélküli, csak tetővel rendelkező alkalmatosság, mely sársátor néven kerül kereskedelmi forgalomba. Ebben rendeztük be a regisztrációs központot, itt lehetett MCSE kiadványokat kapni, és általában mindig volt ott valaki, aki a táborlakók ügyes-bajos dolgaival foglalkozni tudott.

Sajnos a sátor nem bírta sokáig, mivel második éjszaka, félelmetes mennydörgések közepette, több hullámban zivatarok haladtak át fölöttünk. Az utolsó zivatar előtt egy rövid, de borzalmas erejű szélroham elsodorta a sátrat,

szélben nem sokan hallották meg szavait, különben is a táborlakók többsége saját sátrának földön tartásával volt elfoglalva. A beázások miatt többen is a lépcsőházban voltak kénytelenek tölteni az éjszakát.

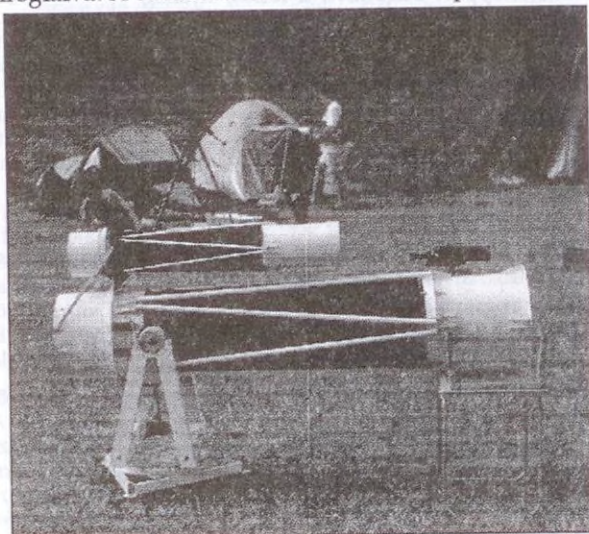
Azért az időjárásra nem panaszkodhattunk, két éjszaka kivételével minden éjjelen lehetett valamennyit észlelni. Szerencsére az első éjszaka is folyamatosan javuló eget hozott, így a rét több pontján is távcsövezés és égbolt ismergetés folyt. Másnap teljes gőzzel beindultak az előadások, melyek látogatottságára a hőség is rányomta bélyegét. Az idén két szakcsillagász is meglátogatta táborunkat, Patkós László a csillagászat legújabb eredményeiről beszélt, míg táborunk visszatérő vendége, Kolláth Zoltán több hangszer és egy gigantikus szappanhártyák készítésére alkalmas eszköz segítségével a csillagok rezgéseit igyekezett szemléltetni.

Igen élvezetesekek voltak Csaba György előadásai, aki minden eddiginél nagyobb részt vállalt a táborlakók elméleti okításából, és idén is elkészítette csillagászati totóját. Ezt utolsó nap kellett kitöltenie a vállalkozó szelleműeknek, akik közül a négy legjobb 11 találatot ért el. Az eredményhirdetésre és a csokoládéjutalmak kiosztására a szabadtéri „monster ürdiszko” előtt került sor. Ismét nagy sikere volt Kiss László szenvedélyes hangvételű előadásainak, és a hétfő esti mély-eges blokk is osztatlan sikert aratott.

Kedden buszra szálltunk, és meg sem álltunk Egerig, ahol megnéztük a Tanárképző Főiskola fantasztikus szépségű könyvtárát és a felső szinten berendezett csillagászati múzeumot. A jól időzített érkezésnek és a pont jókor eloszló felhőknek köszönhetően a meridiánvonalon átvonuló napképet is láthattuk.

Szerdán a szokásos piszkéztetői kirándulás következett, ahol az 1 m-es RCC teleszkópot és a 60 cm-es Schmidt teleszkópot nézhették meg azok, akik vállalták a gyalogtúra fáradalmait.

Az ifjúsági tábor utolsó két éjszakája hozta a 10

Horváth Marcell 30 cm-es Dobson-távcsöve

Az egri meridián

napos táborfolyam legcsillagosabb egeit, méltóképpen búcsúzva a lelkes ifjúságtól.

Meteor '98 Távcsoves

Találkozó

Az előzetesen jelentkezők száma ugyan azt sugallta, hogy a tavalyinál kevesebben vesznek részt a távcsoves hétvégén, azonban a péntek délután folyamatosan „özönlő” amatőröknek köszönhetően a tábor regisztrált létszáma meghaladta a 270-et, így ismét sikerült rekordot döntenünk. A turistaház teltházzal üzemelt, a táborban összesen 90 sátrat és 55 autót számláltunk meg.

Sajnos az időjárás ezúttal még annyira sem volt kegyes hozzánk, mint egy évvel ezelőtt, így inkább az előadások és a kisebb-nagyobb csoportokban folyó baráti beszélgetések jelentették az igazi programot — mint évek óta mindig. Napközben természetesen a felhők között bujkáló Nap volt a megfelelő

Az Ifjúsági Tábor előadásai

Mit tud egy távcso? (Csaba Gy.)
A magyar csillagászat története (Csaba Gy.)
Az MCSE és az amatőrmozgalom (Mizser A.)
A Naprendszer (Csaba Gy.)
Meteorok (Sárneckzy K.)
A Nap (Csaba Gy.)
Egy kis asztrofizika (Kiss L.)
Csillagászati újdonságok (Patkós L.)
Csóvás égi vándorok (Sárneckzy K.)
A csillagok hangja (Kolláth Z.)
Változócsillagok (Kiss L.)
Mély-egezés mélyen délen (Szabó G.)
Messierek a Sagittarius vidékén (Szabó Gy.)
Diffúz ködök varázsa (Szabó G.)
Évezredek blöffje: az asztrológia (Csaba Gy.)
Egy megvalósult álmom: a CCD (Fűrész G.)

Az MTT '98 előadásai

Ágasvártól Ágasvárig — MCSE-krónika
A csillagászat újdonságai
(Kiss L.—Sárneckzy K.)
Bemutatkozik a Telescopium Kft.
Észlelés a felhők fölött (Kiss L.)
Napfogyatkozás '99: észlelési lehetőségek
Diffúz ködök és észlelésük (Szabó G.)
Észleljünk CCD-vel! (Fűrész G.)
Napórak nyomában — megjelent a napóra-katalógus (Keszthelyi S.)

Az ágasvári észlelőret (Ecsedi Adrienn rajza)

D (mm)	F (mm)	Típus	Gyártó	Tulajdonos	
1	445	2020 T	Dobson	COULTER (Odyssey-2)	Szitkay Gábor (Lipcse)
2	355	2100 T	Newton	Házilagos	Dán András (Etyek)
3	295	1780 T	Dobson	Házilagos, Csatlós tükör	Horváth Marcell (Győr)
4	280	2800 T	C-11 SC	CELESTRON	Dr. Pál Károly (Pécs)
5	260	3200 T	MC	Gyári (Krími Obsz.)	Horváth Tibor (Hegyhátsál)
6	254	2540 T	LX 200 SC	MADE	Kereszty Zsolt (Miskolc)
7	250	1270 T	Newton	STAR-INSTRUMENTS	Dán András (Etyek)
8	215	4380 T	Cassegrain	Gemini; Csatlós	Óra András (Budapest)
9	215	1200 T	Newton	Házilagos, Varga tükör	Gyurman Tibor (Dabas)
10	200	2000 T	C-8 SC	CELESTRON	Dr. Zseli József (Nagyvenyim)
11	200	1500 T	Dobson	Házilagos, Csatlós tükör	Berkó Ernő (Ludányhalászi)
12	157	1000 T	Newton	Uránia tükör, Kürti mech.	Herzinyák István (Miskolc)
13	155	1395 L	Starfire EDT	ASTROPHYSICS	Szitkay Gábor (Lipcse)
14	150	1000 T	Newton	Uránia tükör, Kürti mech.	Csuti István (Budapest)
15	150	900 T	Makszutov	Gyári (orosz)	Babcsán Gábor (Budapest)
16	150	600 T	Newton	Házilagos, Csatlós tükör	Szabó Gábor (Monor)
17	146	1002 T	Dobson	Házilagos, Csatlós tükör	Horváth Marcell (Győr)
18	135	820 T	Newton	Házilagos	Mátis András (Vecsés)
19	130	820 T	Newton	Házilagos, Csatlós tükör	Kuli Zoltán (Budapest)
20	112	2400 T	Cassegrain	Házilagos	Ferenczi Béla (Dunaújváros)
21	110	1650 L		Zeiss	Csukovics Tibor (Pákozd)
22	110	1100 T	Makszutov	Gyári (orosz)	Péli László (Dabas)
23	110	806 T	Mizar	Gyári (szovjet)	Montvai György (Budapest)
24	110	806 T	Mizar	Gyári (orosz)	Galántai Zoltán (Vácraót)
25	110	750 L	C-110	Zeiss	Lőrincz Ernő (Edelény)
26	110	500 L	Teleobjektív	Zeiss	Péli László (Dabas)
27	106	600 L		Gyári (svájci)	Kovács Zsolt (Vecsés)
28	100	1000 T	Newton	Házilagos, Csatlós tükör	Fodor Ferenc (Békéscsaba)
29	100	1000 L		Zeiss	Rózsa Ferenc (Vác)
30	100	1000 T	Newton	Házilagos, Kulin tükör	Vatai Róbert (Debrecen)
31	100	600 L		Gyári (orosz)	Berkó Ernő (Ludányhalászi)
32	100	500 L	Genesis	TELE VUE	Dr. Zseli József (Nagyvenyim)
33	100	500 T	Newton	Házilagos	Kárpáti Ádám (Törökbalint)
34	90	1250 T	Makszutov	MADE, ETX	Rosenthal Joachim (Budapest)
35	90	1000 L		VIXEN	Miricz Mihály (Rudabánya)
36	86	600 L		MOM	Farkas István (Dunaújváros)
37	80	1200 L		Zeiss	MCSE
38	80	840 L		Zeiss	Szitkay Gábor (Lipcse)
39	80	570 T	Newton	Uránia	Kiss Szabolcs (Tápiószecső)
40	80	280 L	10x80 TZK	MOM	Gyurman Tibor (Dabas)
41	80	280 B	10x80 TZK	MOM	Újvárosy Antal (Jósvafő)
42	80	280 L	10x80 TZK	MOM	Csarnai Zoltán (Zalaegerszeg)
43	72	500 L		MOM	Óra András (Budapest)
44	72	500 L		MOM	Lantos Zsolt (Budapest)
45	63	840 L	Telementor	Zeiss	Csukovics Dániel (Pákozd)
46	63	840 L	Telementor	Zeiss	Mátis András (Vecsés)
47	60	700 L	Carena	Gyári (Japán)	Kőrösi Árpád (Miskolc)
48	60	700 L	Revue	Gyári (Japán)	Hegedűs Gábor (Szeged)
49	60	700 L	Carena	Gyári (Japán)	Kaposi Angéla (Budapest)
50	60	280 B	20x60	Gyári (orosz)	Horváth Marcell (Győr)
51	60	280 B	20x60	Gyári (szovjet)	Mátis András (Vecsés)
52	50	540 L		Zeiss	Magyarics Zoltán (Debrecen)
53	50	540 L		Zeiss	Fritz Zoltán (Szombathely)
54	50	540 L		Zeiss	Berkó Ernő (Ludányhalászi)
55	50	540 L		Gyári (orosz)	Kormos Barnabás (Kéthely)

szűrővel ellátott távcsövek célpontja, annál is inkább, mert úgy látszik, központi csillagunk végre megemberelte magát, és néhány évre búcsút inthetünk a foltmentes felszínnek. A legtöbben a Herschel-prizmával felszerelt 15,5 cm-es Szitkay-féle Starfire-refraktor körül csoportosultak. A látvány valóban lenyűgöző ezzel az eszközzel, mely természetes színében mutatja központi csillagunkat, nem úgy, mint a különféle objektívszűrők.

A szombat este programját gyarapította a szabadtéri „ürdiszko”, avagy kissé szalonképebben: asztrodia-show, mely lényegében az ifjúsági táborban bemutatott program ismétlése volt.

A hétvége programját igyekeztünk a komolyabb észlelőmunkára vállalkozó amatőrök szájjze szerint alakítani. Ezért iktattunk be két mélyeges előadást is a programba (Szabó Gyula ill. Szabó Gábor), és nem maradhatott el az immár hagyományos CCD-s előadás sem, melyet Fűrész Gábor tartott meg.

Úgy gondoljuk, a találkozó csillagászati jellegű programjait most is alaposan előkészítettük, a táborozás egyéb körülményei azonban sok kívánnivalót hagytak maguk után. Egyértelmű, hogy ekkora tömeget már nem bír el az ágasvári helyszín. A legtöbben a vízhiányra, ill. az egyetlen fürdőszoba korlátozott kapacitására panaszkodtak, az autók közül pedig sokan nehezményezték a rossz útviszonyokat. Így mindenképpen megfontolandó, hogy jövőre új, a jelenleginél lényegesen nagyobb befogadóképességű helyszínen tartsuk meg a Meteor '99 Távcsöves Találkozót — a teljes napfogyatkozáshoz kapcsolódóan.

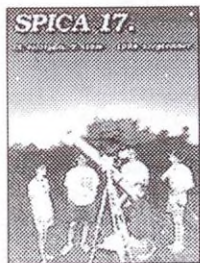
A tábor lebonyolításában ezúttal is egy sor tagtársunk működött közre. Itt is köszönetet mondunk Fűrész Gábornak, Kiss Lászlónak, Kormos Barnabásnak, Szabó Gábornak, Szabó Gyulának, Szitkay Gábornak, Tepliczky Istvánnak és mindenkinek, aki segítette az Ágasvár '98 lebonyolítását. Végezetül felhívjuk a figyelmet előző oldalunk táblázatára. Keszthelyi Sándor és Keszthelyi Dániel összeírta a táborban megtalálható távcsöveket. A táblázat minden bizonnyal nem csupán a tábortávcsőparkot jellemzi megbízhatóan, hanem általában véve a hazai távcsöves ellátottságról is megbízható képet fest (természetesen a teljesség igénye nélkül).

Rendezvényünket a Központi Környezetvédelmi Alap és Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzata támogatta.

Proxima gyártmányú Herschel-prizma

MIZSER ATTILA-SÁRNECZKY KRISZTIÁN

MEGJELENT AZ MCSE-BUCSOP SZEPTEMBERI KÖRLEVELE

A SPICA 17. SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL:

- BuCsoP hírek
- Fényszennyezés-ellenes rendelet Dágon!
- Kirándulás október 3-án
- Leonida megfigyelőakció
- Fotósarok: Óra András asztrofotóiból
- Észleljük a Holdat!

MCSE-BuCsoP, 1192 Bp. Corvin krt. 49.

E-mail: bucsop@mcse.hu

http://www.mcse.hu/bucsop